

**Dobrostan a rozwój i zdrowie
dzieci i młodzieży**

**Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
Lublin
ISBN 978-83-61495-51-2**

Redaktor naukowy Wydawnictwa
Krzysztof Turowski

Korekta i tłumaczenie
Mark Wheatley

Statystyka
Józef Jasik

Projekt okładki
Sławomir Wróbel

Wydawca
Wydawnictwo Naukowe
NeuroCentrum
ul. Hirszfelda 3/9 U
20-092 Lublin

ISBN 978-83-61495-51-2

Druk
'WSCHÓD' AG.Usł.
ul. Długa 5,
Lublin

Dobrostan a rozwój i zdrowie dzieci i młodzieży

Redaktorzy naukowci:

Prof. dr hab. n. med. Krystyna MARKOCKA MĄCZKA
Uniwersytet Medyczny we Wrocławiu

Dr n. hum. Halina KRÓL
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach

Recenzenci:

Prof. dr hab. n. biol. Ryszard ASIENKIEWICZ
Uniwersytet Zielonogórski

Prof. dr hab. n. biol. Józef TATARCZUK
Uniwersytet Zielonogórski

Prof. dr hab. n. hum. Bożena ZBOINA
Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości
w Ostrowcu Świętokrzyskim

Lublin, 2016

SPIS TREŚCI

Asienkiewicz Ryszard Zróźnicowanie somatyczne i motoryczne młodzieży Uniwersytetu Zielonogórskiego w świetle wybranych czynników społecznych i środowiskowych Somatic and motor differentiation of the youth of the University of Zielona Gora in the light of selected social and environmental factors ..... 11 <i>Artykuł zawiera 33924 znaków ze spacjami</i>	11
Bilewicz-Wyrozumska Teresa, Krukowska Joanna, Momot Ewa, Wołkowicz Jolanta, Grund Damian, Bilewicz-Stebel Monika, Słomian Anna Aspekty opieki zdrowotnej nad dziećmi i młodzieżą z nadciśnieniem tętniczym Aspects of health care for children and adolescents with arterial hypertension ..... 27 <i>Artykuł zawiera 48243 znaki ze spacjami</i>	27
Choptiany Marta Budowa somatyczna dzieci w wieku 10-12 lat województwa lubuskiego Children's somatic build at the age of 10-12 in Lubuskie Province ..... 45 <i>Artykuł zawiera 32997 znaków ze spacjami + grafika</i>	45
Dutkiewicz Robert, Markowska Małgorzata, Dutkiewicz Michał, Pożoga Klaudia, Tomasz Błaszkiwicz Wpływ zwiększonej aktywności fizycznej na organizm ucznia w świetle współczesnych zadań wychowania fizycznego The impact of increased physical activity on the student's body system in view of contemporary objectives of physical education ..... 65 <i>Artykuł zawiera 20359 znaków ze spacjami + grafika (18839 znaków + 114 cm2 grafiki)</i>	65
Dybińska Ewa, Kwiatkowska-Skwara Anna Zachowania wolnoczynasowe studentek i studentów wybranych krakowskich uczelni w odniesieniu do płci i uwarunkowań społeczno-środowiskowych Free time behaviors of male and female students from selected Cracow universities in relation of individual, social and environmental conditioning ..... 73 <i>Artykuł zawiera 56251 znaków ze spacjami + grafika</i>	73

<p> Gałuszka Renata, Gałuszka Grzegorz, Borecki Mateusz, Wrona Waldemar Model współczesnych zajęć wychowania fizycznego w kontekście występowania skoliozycznych wad postawy u dzieci w wieku 12-15 lat Model of the contemporary class of the physical education at the context of appearing scoliotics of abnormal spinal curvatures at children aged 12-15 .....101 <i>Artykuł zawiera 28829 znaki ze spacjami</i> </p>	101
<p> Halczuk Iwona, Belniak Ewa, Halczuk Paweł, Mitosek-Szewczyk Krystyna, Tynecka-Turowska Marta, Rejdak Konrad Dieta ketogeniczna – niefarmakologiczna metoda leczenia padaczki lekoopornej u dzieci The ketogenic diet – nonpharmacologic treatment for intractable epilepsy in children .....115 <i>Artykuł zawiera 26763 znaki ze spacjami</i> </p>	115
<p> Jenczura Anna, Dulak Magdalena, Czajkowska Mariola, Podsiadło Beata, Gogola Celina, Gałuszka Iwona, Marzena Gatnar, Kozyra Olga Alternatywa porodów rodzinnych w opiniach kobiet Alternative of family birth in women’s opinions .....125 <i>Artykuł zawiera 20275 znaków ze spacjami + grafika</i> </p>	125
<p> Król Halina, Jankowska Marlena, Hombek Elżbieta, Biskup Małgorzata Zachowania żywieniowe młodzieży mieszkającej na terenie aglomeracji śląskiej Nutritional behaviours of young people living in the silesian Agglomeration .....137 <i>Artykuł zawiera 41910 znaków ze spacjami</i> </p>	137
<p> Leszczyńska Katarzyna, Borkowska Ewa, Irzyniec Tomasz, Pałka Izabela, Stawicka Katarzyna, Mazurek Monika, Podsiadło Beata Postawa rodziców wobec szczepień ochronnych Parents’ attitudes towards vaccinations .....157 <i>Artykuł zawiera 21997 znaków ze spacjami + grafika</i> </p>	157
<p> Markowska Małgorzata, Wójcik Tomasz, Dutkiewicz Robert, Śmiszek Katarzyna Aktywność fizyczna gimnazjalistów z regionu świętokrzyskiego na lekcji wychowania fizycznego i w czasie wolnym Physical activity of junior high school students from Świętokrzyskie region in physical education classes and in free time .....171 <i>Artykuł zawiera 23075 znaków ze spacjami</i> </p>	171

Mazurek Monika, Bartula Justyna, Leszczyńska Katarzyna, Gatnar Marzena, Lisieńska Agnieszka, Stawicka Katarzyna, Kozyra Olga, Majchrzak Marta Wiedza młodzieży ponadgimnazjalnej na temat antykoncepcji Knowledge of high school students about contraception .....183 <i>Artykuł zawiera 27181 znaki ze spacjami + grafika</i>	183
Nowak-Starz Grażyna, Salwa Agata, Siwek Marta, Babiarez Anna Wpływ aktywności fizycznej na wybrane parametry somatyczne organizmu The impact of regular physical activity on the selected parameters of human body ..... 201 <i>Artykuł zawiera 24016 znaków ze spacjami</i>	201
Tatarczuk Józef, Solan Joanna, Nowacka-Chiari Ewa Charakterystyka wskaźnika smukłości dzieci i młodzieży w wieku 11-18 lat uprawiających różne dyscypliny sportu w województwie lubuskim The characteristics of the slender index of children and adolescents aged 11-18 years engaged in various sports disciplines in the Lubuskie Province .....211 <i>Artykuł zawiera 20 004 znaków ze spacjami + grafika</i>	211
Wasilewski Tadeusz Paweł Rozwój mowy dzieci w wieku przedszkolnym The development of child's speech in preschool age .....227 <i>Artykuł zawiera 26433 znaki ze spacjami grafika</i>	227
Zięba Ewa, Krawczyńska Jadwiga, Zięba Paulina, Strzelecka Agnieszka, Nowak-Starz Grażyna Uwarunkowania jakości życia w zdrowiu dziewcząt z zaburzeniami miesiączkowania w okresie adolescencji ze środowiska miejskiego na tle zdrowych rówieśniczek w świetle kwestionariusza KIDSCREEN - 52 The determinants of the quality of life in girls with menstrual disorders during adolescence from the urban environment against healthy peers in the light of the KIDSCREEN-52 questionnaire .....241 <i>Artykuł zawiera 21072 znaki ze spacjami + grafika</i>	241
Żukowski Dymitr, Preis Krzysztof, Kiełbratowska Bogumiła Wpływ różnych metod postępowania w porodzie przedwczesnym na przeżywalność i zachorowalność noworodków The influence of different methods of management of premature delivery on the newborns' condition and their mortality rate .....251 <i>Artykuł zawiera 20053 znaki ze spacjami + grafika</i>	251

OD REDAKTORÓW

Wiek XX w związku z rozwojem techniki we wszystkich dziedzinach życia przyniósł znaczne zmniejszenie aktywności ruchowej człowieka. Poruszamy się samochodami i samolotami, pracując na roli używamy maszyn, fabryki uległy automatyzacji, a w gospodarstwach domowych stosujemy szereg sprzętów, które eliminują aktywność fizyczną człowieka.

Na początku XXI wieku mamy sytuację, że większość dzieci i młodzieży spędza wolny czas przed telewizorem lub komputerem, nie przejawiając chęci do aktywności fizycznej. Prowadzi to do wielu negatywnych skutków w rozwoju somatycznym, wad postawy, niskiej sprawności fizycznej i koordynacji ruchowej. Dochodzą do tego złe nawyki żywieniowe prowadzące do otyłości, pogłębiającej unikanie aktywności fizycznej i będącej podłożem wielu chorób cywilizacyjnych.

W szeregu prezentowanych w monografii publikacji wykazano niezadawalający poziom aktywności fizycznej dzieci i młodzieży, problemy związane z nadwagą i otyłością, a w populacji niewielki odsetek osób uprawiających aktywnie sport.

Poprawę sytuacji można uzyskać tylko poprzez szeroko zakrojoną akcję uświadamiającą o wpływie aktywności fizycznej i racjonalnego żywienia na prawidłowy rozwój młodego pokolenia oraz położenia większego nacisku na zajęcia fizyczne w szkołach. Okres szkolny ma decydujący wpływ na rozwój stylu życia i tylko wypracowanie w tym okresie właściwych wzorców może wpłynąć na prawidłowe funkcjonowanie w życiu dorosłym w postaci pełnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz zachowanie sprawności fizycznej i umysłowej nawet do późnej starości.

Prof. dr hab. n. med. Krystyna MARKOCKA MĄCZKA
Uniwersytet Medyczny
we Wrocławiu

Dr n. hum. Halina KRÓL
Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach